Lieta Nr.C10075114
Lietvedības Nr.C0245-15/06

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 20.oktobrī, Bauskā,

Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Bogdanova,

izskatīja rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, civillietu **BIGBANK AS Latvijas filiāles** maza apmēra prasībā pret **/pers. A/** par naudas piedziņu un

k o n s t a t ē j a :

BIGBANK AS Latvijas filiāle, vienotais reģistrācijas Nr.40103200513, turpmāk – prasītājs, cēlusi tiesā maza apmēra prasību par parāda 526,45 *euro* piedziņu no /pers. A/, personas kods /personas kods/, turpmāk – atbildētāja.

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2008.gada 06.augustā noslēgto aizdevuma līgumu Nr.0830006/46ps, turpmāk – Aizdevuma līgums, AS "Baltijas Izaugsmes Grupa", vienotais reģistrācijas Nr.40003291179, turpmāk – aizdevējs, izsniedza atbildētājai aizdevumu 426,86 *euro* apmērā, ar procentu likmi gadā – 40,29 %, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu un procentus Aizdevuma līguma grafikā noteiktajā kārtībā.

2010.gada 31.decembrī starp SIA "Baltijas Izaugsmes Grupa" un prasītāju tika noslēgts Biznesa pārdošanas līgums Nr.6.2.3/1, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītājs uzņēmuma pārejas rezultātā ir kļuvis par Aizdevuma līguma pusi, pilnībā aizstājot aizdevēju un pārņemot tā tiesības un pienākumus pilnā apmērā.

Atbildētāja neveica maksājumus Aizdevuma līgumā noteiktā kārtībā, tādēļ prasītājs sniedza tiesā pieteikumu par saistību izpildi brīdinājuma kārtībā. Ar tiesas lēmumu pieteikums atstāts bez izskatīšanas.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.3.punktu atbildētājai ir pienākums par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu 0,5 % no termiņā nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.1.1.punktu gadījumā, ja maksājumu kavējumu dienu skaits kopā ir vismaz 30 dienas, aizdevējam ir tiesības pirms termiņa vienpusēji atkāpties no Aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu. Saskaņā ar līguma 5.2.punktu aizņēmējam šādā gadījumā ir pienākums nekavējoties samaksāt aizdevējam nesamaksāto līgumsodu, neatmaksātos procentus un aizdevuma summu.

Tā kā atbildētāja nebija izpildījusi savas saistības un maksājuma termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītājs vienpusēji atkāpās no Aizdevuma līguma un pieprasīja no atbildētājas parāda samaksu, kas tika noformēts rakstveida brīdinājuma formā un nosūtīts atbildētājai ierakstītā vēstulē 2008.gada 23.decembrī. Brīdinājumā prasītājs lūdza atbildētāju izpildīt saistību septiņu dienu laikā.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 8.2.punktu jebkāds paziņojums uzskatāms par nodotu otrai pusei, ja pagājušas trīs dienas kopš tas nodots pasta iestādē un nosūtīts ar ierakstītu sūtījumu uz adresi, kas norādīta līgumā, tādēļ augstāk minētā parāda samaksas termiņš beidzās 2009.gada 02.janvārī. Atbildētāja līdz prasības pieteikuma sagatavošanas dienai savas saistības nav izpildījusi.

Prasītājs līgumsodu 0,5 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas par katru samaksas kavējuma dienu saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.5.punktu nepiemēro.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas aizdevuma pamatsummu – 426,86 *euro*, nesamaksātos procentus par laika posmu no 2008.gada 06.septembra līdz 2008.gada 22.decembrim 78,67 *euro*, līgumsodu saskaņā ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 6.3.punktu 20,92 *euro*, kopsummā parādu **526,45 *euro***, kā arī tiesāšanās izdevumus, un norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt 6 % gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība ir pamatota uz Civillikuma (turpmāk – CL) 1587., 1720., 1722., 1756.panta, 1759.panta 1.punkta, 1765., 1943., 1945.panta.

Par saņemto prasību atbildētājai paziņots ar ierakstīto vēstuli, kas nosūtīta uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētājas deklarētās dzīvesvietas adrese.

Atbildētājai izskaidrota Civilprocesa likuma, turpmāk – CPL, 250.^{21} panta otrā daļa, kas noteic, ka tiesa papildus informē atbildētāju par to, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Atbildētāja nelūdza lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

CPL 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā.

Par to, ka lietas izskatīšana notiks rakstveida procesā 2015.gada 28.aprīlī pusēm paziņots rakstveidā 2015.gada 20.janvārī (l.l.33,34). Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei, nav pieteikušas jebkādus lūgumus.

Ar tiesas 2015.gada 28.aprīļa lēmumu (l.l.41) lietas izskatīšana tika atlikta uz 2015.gada 20.oktobri, lai saskaņā ar CPL 93.panta ceturto daļu paziņotu pusēm par faktiem, par kādiem nav iesniegti pierādījumi. Tiesa 2015.gada 29.aprīļa paziņojumā pusēm (l.l.42) norādīja, ka prasība ir pamatota tostarp uz apstākli, ka sakarā ar aizdevēja (AS "Baltijas Izaugsmes Grupa") atkāpšanos no aizdevuma līguma visa parāda samaksas termiņš beidzās 2009.gada 02.janvārī, bet lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka kopš 2010.gada 01.janvāra ir iestājies jebkāds apstāklis, kas saskaņā ar Civillikuma 1902.-1906.pantu pārtrauca noilgumu.

Par to, ka lietas izskatīšana notiks rakstveida procesā 2015.gada 20.oktobrī pusēm paziņots rakstveidā 2015.gada 29.aprīlī (l.l.42). Līdz lietas izskatīšanas dienai nekādi pierādījumi par minētajiem faktiem lietā netika iesniegti.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa atzina, ka prasība ir noraidāma sekojošu apstākļu dēļ.

CL 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

CL 1511.pants nosaka, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).

CL 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, un šī tiesība pāriet arī uz viņu mantiniekiem, izņemot tos gadījumus, kad saistība pēc līguma aprobežota ar līdzēja personu, vai kad līguma priekšmets ir tāda darbība, kurā ir nozīme paša saistītā sevišķām personiskām spējām un attiecībām.

CL 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

2008.gada 06.septembra aizdevēja un /pers. A/ (atbildētājas iepriekšējs uzvārds) starpā noslēgtais Aizdevuma līgums Nr.0830006/46ps (l.l.10-12) apliecina, ka puses vienojušās par līguma priekšmetu, norēķinu kārtību, saistību neizpildes sekām. Saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem aizdevējs aizdeva atbildētājai naudas summu 426,86 *euro* jeb Ls 300 apmērā ar procentu likmi 40,29 % gadā, nosakot aizdevuma atmaksas grafiku no 2008.gada 15.septembra līdz 2010.gada 15.septembrim, savukārt, atbildētāja apņēmās atdot aizdevuma summu un maksāt procentus ik mēnesi saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku. Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis, ka aizdevuma summa atbildētājai ir izsniegta saskaņā ar AS "Latvijas Pasts" Izmaksas orderi Nr.700000106408, Ls 295 apmērā 2008.gada 08.septembrī, ko pierāda atbildētājas paraksts uz Aizdevuma līguma. Aizdevuma līgumā paredzētā komisija 7,11 *euro* jeb Ls 5 apmērā tika ieturēta no Aizdevuma summas. Līgums no atbildētājas puses nav apstrīdēts.

CL 1828.pants nosaka, ka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

CL 1652.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

CL 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.1.1.punkts paredz aizdevēja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt visus līgumā paredzētos maksājumus, ja aizņēmējs vairāk par 30 dienām nokavē līgumā noteiktos maksājumus. Ar parāda aprēķinu ir pierādīts, ka iestājās Aizdevuma līguma 5.1.1.punktā paredzētais nosacījums, kas piešķir aizdevējam tiesības atkāpties no līguma, jo atbildētāja nav veikusi nevienu maksājumu. Aizdevējs izmantoja šīs tiesības Aizdevuma līgumā paredzētajā kārtībā, ko apliecina 2008.gada 22.decembra brīdinājums un pierādījumi par tā nosūtīšanu atbildētājai (/pers. A/) 2008.gada 23.decembrī (l.l.13,14-16), kas saskaņa ar Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 8.2.punktu uzskatāms par izsniegtu atbildētājai 2008.gada 26.decembrī. Termiņš visu Aizdevuma līgumā paredzēto saistību izpildei iestājās septītajā dienā pēc aizdevēja brīdinājuma iesniegšanas atbildētājai, tas ir, 2008.gada 02.janvārī. No tā secināms, ka prasītājs ir vienpusēji atkāpies no Aizdevuma līguma 2009.gada 02.janvārī.

Saskaņā ar CL 1838.pantu pierādījumi par samaksas veikšanu jāiesniedz tam, kas apgalvo, ka samaksa ir veikta. Atbildētāja tiesai paskaidrojumu nav sniegusi un nav iesniegusi tiesai jebkādus pierādījumus tam, ka atbildētāja ir samaksājusi Aizdevuma līgumā paredzētos maksājumus, līdz ar to tiesa atzīst par pierādītu faktu, ka atbildētāja nav atmaksājusi aizdevumu un ar to saistītus blakus prasījumus.

CL 1519.pants nosaka, ka no līguma izrietošās tiesības uz saistības, ciktāl tās nav tīri personiskas, pāriet uz līdzēju mantiniekiem un tiesību pēcniekiem, ja vien likumā nav paredzēts noteikts izņēmums.

Komerclikuma 20.panta pirmā daļa paredz, ka ja uzņēmums vai tā patstāvīga daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas saistībām, savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka uzņēmuma vai tā patstāvīgas daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju.

Prasības pieteikumam pievienots Biznesa pārdošanas līgums Nr.6.2.3/1 (l.l.17), kas noslēgts 2010.gada 31.decembrī starp AS „Baltijas Izaugsmes Grupa", vienotais reģistrācijas Nr.40003291179, un „BIGBANK" AS, reģistrētu Igaunijas Republikas komercreģistrā ar Nr.10183757, saskaņā ar kuru notika aizdevēja uzņēmuma pāreja prasītājam un līdz ar to arī visu aizdevēja prasījumu tiesību nodošana prasītājam kā aizdevēja tiesību un saistību pārņēmējam (tiesību pēcniekam).

Ar minēto rakstveida pierādījumu ir pierādīts, ka prasījuma tiesības pret atbildētāju ar visiem blakus prasījumiem, kas izriet no Aizdevuma līguma, ar 2010.gada 31.decembri ir nodotas prasītājam, kas saskaņā ar CL 1519.pantu ir tiesīgs prasīt no atbildētājas visu Aizdevuma līgumā paredzēto maksājumu samaksu, kā arī likumiskos nokavējuma procentus par maksājumu kavējumu.

Lietā esošie pierādījumi dod pamatu tiesai secināt, ka ne aizdevējs, ne arī vēlāk prasītājs savu tiesību nav izlietojuši likumā noteiktajā termiņā, prasība ir celta tikai 2014.gada 25.augustā, kādēļ tiesa uzskata, ka aizdevēja un tā tiesību pārņēmēja prasītāja prasījums un atbildētājas saistība izbeidzās noilguma dēļ, kas ir absolūts materiāltiesisks šķērslis prasības apmierināšanai.

CL 1893.pants paredz, ka saistību tiesības izbeidzas, ja tiesīgā persona tās pienācīgi neizlieto likuma noteiktā noilguma termiņā.

Saskaņā ar CL 1895.pantu visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā.

CL 1896.pants nosaka, ka noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem – lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem – lai termiņš jau būtu notecējis.

Atbilstoši šai normai noilgums prasībai par no Aizdevuma līguma izrietošā parāda samaksu sāka tecēt ar 2009.gada 03.janvāri, nākamo dienu pēc aizdevēja atkāpšanās no Aizdevuma līguma.

Saskaņā ar Komerclikuma 388.pantā doto definīciju komercdarījumi ir komersanta tiesiskie darījumi, kas saistīti ar komercdarbību. Šā likuma 389.pantā teikts, ja darījums ir komercdarījums tikai vienam no darījuma dalībniekiem, šā likuma noteikumi par komercdarījumiem ir vienlīdz piemērojami arī pārējiem darījuma dalībniekiem, ciktāl normatīvajos aktos patērētāju tiesību aizsardzības jomā vai citos likumos nav noteikts citādi.

Tiesa atzīst, ka 2008.gada 06.septembrī aizdevēja un atbildētājas starpā noslēgtais Aizdevuma līgums ir komercdarījums, jo viena no darījuma pusēm – aizdevējs ir Komercreģistrā ierakstītais komersants.

Komerclikuma 406.pantā noteikts, ka no komercdarījuma izrietošie prasījumi noilgst triju gadu laikā, ja likumā nav noteikts cits noilguma termiņš. Saskaņā ar Komerclikuma Pārejas noteikumu 15.punktu šī likuma D daļa, kurā ir iekļauts 406.pants, stājās spēkā 2010.gada 01.janvārī.

Attiecībā uz prasījumiem, kas izriet no Aizdevuma līguma, likumā nav noteikts cits noilguma termiņš, kas atšķirtos no Komerclikuma 406.pantā noteiktā.

Komerclikuma Pārejas noteikumu 16.punkts īpaši nosaka, ka, ja šā likuma D daļas spēkā stāšanās dienā Civillikumā vai citā likumā noteiktais noilguma termiņš nav notecējis, bet šā likuma D daļa nosaka īsāku noilguma termiņu, piemērojams šā likuma D daļā noteiktais noilguma termiņš, kurš

skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Ja pēc šāda aprēķina noilguma termiņš iznāk garāks par līdzšinējo noilguma termiņu, noilguma termiņš izbeidzas tajā dienā, kad tas būtu notecējis saskaņā ar Civillikumu vai citu normatīvo aktu.

No minētām normām izriet, ka pušu attiecībām ir piemērojami nevis CL 1895.panta noteikumi par 10 gadu noilgumu, bet Komerclikuma 406.panta norma par 3 gadu noilgumu, kas skaitāms no 2010.gada 1.janvāra. Līdz ar to tiesa atzīst, ka savu prasījuma tiesību aizdevējs (kā sākotnējais kreditors) un kopš 2010.gada 31.decembra prasītājs varēja izlietot līdz 2012.gada 31.decembrim, un 3 gadu noilguma termiņš ir beidzies 2013.gada 01.janvārī. Prasība šajā lietā tika celta 2014.gada 25.augustā, tas ir, jau pēc 3 gadu noilguma termiņa notecējuma.

Civillikumā ir paredzēti gadījumi, kas aptur noilgumu (1898.pants) vai to pārtrauc (1902., 1904.-1906.pants), bet šo apstākļu esamība atbilstoši vispārīgam principam jāpierāda tiesīgajai personai, šajā gadījumā prasītājam.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par apstākļiem, kas saskaņā ar CL 1898.pantu būtu par pamatu noilguma termiņa pagarināšanai (tā sākuma atlikšanai vai tecējuma apturēšanai), un tiesa šādus apstākļus nesaskata.

CL 1902.-1906.panta normas reglamentē noilguma pārtraukumu. Apstāklis, ka prasījuma tiesības pret atbildētāju aizdevēja uzņēmuma nodošanas rezultātā ir ieguvusi cita persona, saskaņā ar CL 1902.-1906.pantu nepārtrauc noilgumu.

Saskaņā ar CL 1905.pantu noilgumu pārtrauc atgādinājums parādniekam. Tiesas ieskatā noilguma pārtraukšanai nav pietiekami tikai sastādīt atgādinājumu, bet šis atgādinājums jāizsniedz atbildētājam (vai tā pilnvarotam pārstāvim) personīgi, vai jānosūta ar pasta sūtījumu, vai kāda citā veidā jādara zināms atbildētājam, tostarp atbilstoši pušu noslēgtā līguma noteikumiem. Kādā veidā atgādināt parādniekam par saistību izpildi, ir katra kreditora izvēle, taču ikvienam kreditoram ir jārēķinās ar to, ka pierādījumi par noilguma pārtraukumu ir jānodrošina pašam kreditoram.

Atliekot lietas izskatīšanu rakstveida procesā, tiesa 2015.gada 29.aprīlī saskaņā ar CPL 93.panta ceturto daļu paziņoja pusēm, lietā nav iesniegti pierādījumi par noilguma pārtraukumu (l.l.41). Prasītājs nav iesniedzis tiesā jebkādus papildus pierādījumus par apstākļiem, kas pārtrauca noilguma tecējumu.

Lietā ir iesniegts Bauskas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnese s 2014.gada 15.janvāra lēmums lietā Nr.3-12/0679 (l.l.18), no kura redzams, ka prasītājs 2013.gada 04.decembrī iesniedza tiesā pieteikumu pret atbildētāju par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, norādot kā saistības pamatojumu 2008.gada 06.septembra Aizdevuma līgumu Nr.0830006/46ps, pieteikums tika atstāts bez izskatīšanas. Ņemot vērā, ka ar minēto pieteikumu prasītājs vērsās tiesā jau pēc noilguma termiņa beigām, šī prasītāja darbība nepārtrauc noilguma tecējumu.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka lietā nav konstatējami apstākļi, kas pārtrauktu noilguma tecējumu, prasītājs nav izlietojis savas tiesības likumā noteiktajā termiņā un sakarā ar likumā noteiktā termiņa notecēšanu tās ir izbeigušās, kas izslēdz prasības apmierināšanu. Prasības noilgums ir patstāvīgs pamats prasības noraidīšanai, neatkarīgi no lietas faktiskajiem apstākļiem, proti, no aizskāruma fakta esamības kā tādas.

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Noraidot prasību, nav pamata piedzīt no atbildētāja tiesas izdevumus.

Vadoties uz CPL 33.panta, 34.panta, 39.panta pirmās daļas 5.punkta, 41.panta pirmās daļas, 189.-193.panta, 195.panta, 204.[1] panta, 250.[26] panta, 250.[27] panta, tiesa

n o s p r i e d a :

BIGBANK AS Latvijas filiāles, vienotais reģistrācijas Nr.40103200513, maza apmēra prasību par naudas piedziņu no **/pers. A/ (/pers. A/),** personas kods /personas kods/, **noraidīt**.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bogdanova